

Số: /BC-UBND

Triệu Sơn, ngày tháng năm 2021

BÁO CÁO
Việc chấp hành pháp luật về đê điều và phòng,
chống thiên tai trên địa bàn huyện Triệu Sơn

UBND huyện Triệu Sơn nhận được Công văn số 639/CCTL-TTPC ngày 05/7/2021 của Chi cục Thủy lợi tỉnh Thanh Hóa về việc công bố Quyết định Thanh tra việc chấp hành pháp luật về đê điều và phòng, chống thiên tai trên địa bàn huyện Triệu Sơn; UBND huyện Triệu Sơn báo cáo kết quả triển khai thực hiện với những nội dung cụ thể như sau:

I. Khái quát tình hình, đặc điểm việc quản lý đê điều và phòng, chống thiên tai trên địa bàn huyện:

1. Khái quát tình hình, đặc điểm về công tác phòng, chống thiên tai trên địa bàn huyện:

- Trên địa bàn huyện Triệu Sơn chịu ảnh hưởng của một số loại hình và cấp độ rủi ro thiên tai như sau:

+ Bão và áp thấp nhiệt đới: Nguy cơ ảnh hưởng do bão và áp thấp nhiệt đới trong khoảng từ tháng 5 đến tháng 11 hàng năm; cấp độ rủi ro thiên tai từ cấp 3 đến cấp 5.

+ Gió lốc, sét, mưa đá: Hiện tượng gió lốc, sét, mưa đá thường xảy ra vào đầu mùa mưa (tháng 4 đến tháng 6 hàng năm); cấp độ rủi ro thiên tai từ cấp 1 đến cấp 2.

+ Mưa lớn: Hiện tượng mưa lớn thường xảy ra trong những tháng mùa mưa khi có bão, áp thấp hoạt động trên biển Đông, trên đất liền và khu vực ven biển, tập trung lượng mưa lớn trong tháng 8, tháng 9 hàng năm; mưa lớn gây ngập úng các xã vùng trũng thấp, ven sông Hoàng, sông Nhôm; cấp độ rủi ro thiên tai từ cấp 2 đến cấp 3.

+ Lũ quét: Hiện tượng lũ quét xảy ra khi có lượng mưa lớn trong nhiều giờ với cường độ mưa liên tục; lũ quét gây ảnh hưởng lớn các xã miền núi và các xã vùng bán sơn địa; cấp độ rủi ro thiên tai cấp 1, cấp 2, cấp 3.

+ Sạt lở đất: Thường xảy ra trong mùa mưa khi lượng nước ngấm trong đất tăng cao kết hợp với mưa lớn và liên tục; sạt lở đất thường xảy ra tại các xã miền núi của huyện; cấp độ rủi ro thiên tai từ cấp 1 đến cấp 2.

- Những đợt thiên tai điển hình năm 2019 và đầu năm 2020:

+ Năm 2019 trên địa bàn huyện Triệu Sơn xảy ra 01 đợt thiên tai (bão số 4 từ ngày 29 - 30/8/2019) gây thiệt hại về tài sản và hoa màu, cụ thể diện tích bị thiệt hại: Lúa 171,1 ha; rau màu 2,18 ha; thủy sản 18,6 ha. Tổng giá trị thiệt hại 8.320,9 triệu đồng.

+ Năm 2020 trên địa bàn huyện Triệu Sơn nhìn chung không có thiệt hại do thiên tai gây ra. Tuy nhiên nắng nóng gay gắt kéo dài từ giữa tháng 5 đến 25/7 làm cho 100% hồ chứa nước trên địa bàn huyện xuống mực nước chết, vùng cuối kênh của hệ thống thủy nông Sông Chu thiếu nước cục bộ (có 231,2 ha thiếu nước không cấy được 1.547 ha lúa đã cấy thiếu nước tưới dưỡng) ảnh hưởng nghiêm trọng đến quá trình sinh trưởng phát triển của cây lúa, kéo dài thời gian sinh trưởng, giảm năng suất cuối vụ, nhiều diện tích không cho thu hoạch.

2. Khái quát tình hình, đặc điểm về đê điều trên địa bàn huyện:

Triệu Sơn là huyện bán sơn địa có diện tích 292,2km² nhưng diện tích chủ yếu vẫn là đồng bằng, địa hình thấp dần về phía Bắc với 2 con sông là sông Hoàng và sông Nhôm. Phía Đông giáp huyện Đông Sơn, phía Đông Nam giáp huyện Nông Cống, phía Nam giáp huyện Như Thanh, phía Tây Nam giáp huyện Thường Xuân, phía Tây Bắc giáp huyện Thọ Xuân, phía Đông Bắc giáp huyện Thiệu Hóa. Tổng số đê hiện có trên địa bàn huyện là 90,7km (đê cấp IV) gồm:

- Đê sông Nhôm 37,54km (Gồm 9 xã: Thọ Tiến, Xuân Thọ, Thọ Tân, Minh Sơn, Hợp Thắng, An Nông, Vân Sơn, Thái Hòa, Tân Ninh).
- Đê sông Hoàng 37,50km (Gồm 9 xã: Thọ Ngọc, Xuân Lộc, Xuân Thịnh, Dân Quyền, Dân Lý, Tiến Nông, Khuyến Nông, Đồng Tiến, Đồng Thắng).
- Đê Nổ Hên 6,56km (Thuộc hệ thống sông Hoàng Gồm 2 xã: Đồng Lợi, Tân Ninh).
- Đê vùng 9,10km (Gồm 3 xã: Tân Ninh, Thái Hòa, Thọ Cường).

3. Khái quát về việc quản lý đê điều và phòng, chống thiên tai trên địa bàn huyện:

Hàng năm công tác quản lý đê điều và phòng, chống thiên tai trên địa bàn huyện rất được quan tâm, các đồng chí lãnh đạo Huyện ủy, HĐND, UBND huyện và các thành viên trong Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện đã thường xuyên xuống địa bàn kiểm tra, đôn đốc công tác chuẩn bị của các xã, thị trấn trên địa bàn huyện như: Công tác quản lý, tu bổ, nâng cấp, sửa chữa các công trình PCLB; công tác chuẩn bị vật tư dự phòng theo phương châm "4 tại chỗ" và có nhiều công văn, công điện chỉ đạo đối với các xã, thị trấn.

II. Kết quả thực hiện các quy định của pháp luật về đê điều và phòng, chống thiên tai:

1. Lĩnh vực đê điều:

1.1. Việc chỉ đạo công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về đê điều đối với các xã, thị trấn: Hàng năm UBND huyện sẽ phối hợp với Ban Chỉ huy quân sự huyện tổ chức một lớp tập huấn về công tác Phòng chống lụt bão, PCTT đối với các xã thị trấn, Trung tâm Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch huyện thường xuyên cập nhập tình hình diễn biến của thời tiết và có các bài viết tuyên truyền, đưa tin trên loa truyền thanh huyện và các xã thị trấn để mọi người dân biết để chủ động phòng tránh kịp thời.

1.2. Việc chỉ đạo xây dựng và phê duyệt các phương án hộ đê, tổ chức thực hiện việc hộ đê để đảm bảo an toàn đê điều: UBND huyện đã ban hành Công văn số 2897/UBND-NN ngày 31/5/2021 của UBND huyện Triệu Sơn về việc chỉ đạo tăng cường công tác quản lý đê điều và chuẩn bị sẵn sàng hộ đê, chống lũ, bão năm 2021.

1.3. Việc quyết định theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền quyết định việc huy động lực lượng, vật tư, phương tiện để hộ đê, khắc phục hậu quả do lũ, lụt, bão gây ra với đê điều: Hàng năm thực hiện Công văn chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT về việc huy động lực lượng, chuẩn bị vật tư, phương tiện để hộ đê, khắc phục hậu quả do lũ, lụt, bão gây ra với đê điều UBND huyện đã ban hành các Công văn số 1148/UBND-NN ngày 26/2/2021 về việc kiểm kê vật tư dự trữ hiện có và đề xuất vật tư dự trữ PCLB năm 2021; số 1111/UBND-NN ngày 24/2/2021 về việc đăng ký Đội xung kích phòng, chống thiên tai cấp xã tham gia cuộc thi Xung kích PCTT năm thứ 2; số 1481/ UBND-NN ngày 15/3/2021 về việc rà soát, bổ sung, hoàn thiện phương án sơ tán dân sinh sống ở khu vực có nguy cơ xảy ra thiên tai và phương án huy động lực lượng, vật tư, phương tiện, hậu cần phục vụ công tác PCTT và TKCN năm 2021; sau khi ban hành các Công văn UBND huyện đã tổng hợp và ra Quyết định số 1835/QĐ-UBND ngày 20/4/2021 về việc giao nhiệm vụ chuẩn bị vật tư dự trữ, lực lượng xung kích, kế hoạch tu bổ, sửa chữa các công trình phục vụ công tác phòng, chống lũ, bão và tìm kiếm cứu nạn năm 2021 đối với các xã, thị trấn trên địa bàn huyện để thực hiện.

1.4. Việc tổ chức thực hiện việc quản lý, bảo vệ, tu bổ, nâng cấp, kiên cố hóa đê điều và hộ đê: Chủ tịch UBND huyện đã có văn bản chỉ đạo các thành viên trong Ban chỉ huy PCTT&TKCN huyện thường xuyên xuống địa bàn được giao chỉ đạo, kiểm tra tình hình và lập biên bản kiểm tra trong đó thống kê các công trình đê điều bị xuống cấp cần được bảo vệ, tu bổ, nâng cấp, kiên cố hóa để báo cáo Chủ tịch UBND huyện xem xét, chỉ đạo và có biện pháp xử lý.

1.5. Việc chỉ đạo UBND các xã, thị trấn phối hợp với các cơ quan hữu quan trong việc thực hiện quy hoạch, kế hoạch đầu tư xây dựng, tu bổ, nâng cấp, kiên cố hóa, bảo vệ, sử dụng đê điều và hộ đê: Đối với các xã, thị trấn có đê trên địa bàn huyện, Chủ tịch UBND huyện hàng năm đã có công văn yêu cầu các xã, thị trấn có đê xây dựng kế hoạch quy hoạch cụ thể về đê điều do đơn vị quản lý, thống kê các công trình cần được đầu tư xây dựng, tu bổ, nâng cấp, kiên cố hóa để thực hiện.

1.6. Việc tổng hợp, quản lý thông tin, dữ liệu về đê điều trong phạm vi địa phương: Chủ tịch UBND huyện giao cho Phòng Nông nghiệp và PTNT là đơn vị chủ trì và phối hợp với các phòng ban có liên quan việc tổng hợp, quản lý thông tin, dữ liệu về đê điều trong phạm vi trên địa bàn huyện và Chủ tịch là người trực tiếp quản lý.

1.7. Việc thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, xử lý vi phạm pháp luật về đê điều theo thẩm quyền: Hàng năm UBND huyện đã có văn bản gửi các xã, thị trấn có đê điều về việc tăng cường công tác quản lý đê điều và xử lý vi phạm pháp luật về đê điều; Chỉ đạo các thành viên trong Ban Chỉ huy PCTT&TKCN

huyện thường xuyên địa bàn được giao chỉ đạo thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, xử lý vi phạm pháp luật về đê điều theo thẩm quyền. Vì là tuyến đê trên địa bàn huyện là đê cấp IV, chủ yếu là các vi phạm về lấn chiếm hành lang chân đê, sau khi phát hiện các hành vi vi phạm công trình đê điều, UBND huyện đã gửi Công văn nhắc nhở và thành lập đoàn kiểm tra xuống hiện trường vi phạm lập biên bản và yêu cầu dừng ngay mọi hoạt động vi phạm và hoàn trả lại hiện trạng ban đầu của công trình kịp thời, không để gây ra ảnh hưởng tới các công trình và đời sống của nhân dân quanh khu vực công trình.

2. Lĩnh vực phòng, chống thiên tai:

2.1. Việc tổ chức phổ biến, tuyên truyền và triển khai thực hiện pháp luật về phòng, chống thiên tai: Chỉ đạo Trung tâm Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch huyện đưa tin, tuyên truyền, nâng cao nhận thức người dân trong công tác phòng chống thiên tai.

2.2. Việc xây dựng, phê duyệt và tổ chức thực hiện kế hoạch phòng, chống thiên tai thuộc phạm vi quản lý.

- Kế hoạch bảo vệ các trọng điểm PCLB năm 2019, năm 2020.

- Kế hoạch giải phóng hành lang sông tiêu, kênh tiêu, tu bổ đê, đập, nạo vét kênh, sửa chữa công phục vụ công tác phòng, chống lụt bão năm 2019, 2020.

- Xây dựng Kế hoạch số 4290/KH-UBND ngày 09/11/2020 về phòng, chống thiên tai giai đoạn 2021-2025.

2.3. Việc xây dựng và phê duyệt phương án ứng phó thiên tai trên địa bàn và tổ chức diễn tập theo phương án được duyệt:

Hằng năm UBND huyện xây dựng và triển khai Phương án phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn số 807/PA-UBND ngày 22/4/2019; số 992/PA-UBND ngày 21/4/2020. Tổ chức tập huấn, diễn tập theo phương án được phê duyệt.

2.4. Việc kiểm tra, đôn đốc công tác tổ chức chuẩn bị nhân lực, dự trữ lương thực, nhu yếu phẩm, hóa chất xử lý nước, thuốc chữa bệnh, phòng dịch, phương tiện, vật tư và trang thiết bị theo phương châm bốn tại chỗ để chủ động ứng phó khi thiên tai xảy ra:

Thường xuyên kiểm tra việc chuẩn bị nhân lực, dự trữ lương thực, nhu yếu phẩm, hóa chất xử lý nước, thuốc chữa bệnh, phòng dịch, phương tiện, vật tư và trang thiết bị theo phương châm bốn tại chỗ để chủ động ứng phó khi thiên tai xảy ra.

** Công tác chuẩn bị lực lượng.*

- Lực lượng công an, quân sự huy động ở các xã, thị trấn:

- + Lực lượng xung kích: 2.660 người.

- + Lực lượng canh đê, đập: 650 người.

- Lực lượng huy động cấp huyện:

Quân đội 50 người; Công an 364 người; Y tế 152 người; Thanh niên tình nguyện 522 người; Doanh nghiệp 30; Hội chữ thập đỏ 308 người; Dân quân tự vệ 2.028 người; Hội phụ nữ 251 người; Lực lượng xung kích 2.730 người; Hội nông dân 251 người; Thành viên ban chỉ huy 190 người; cán bộ công nhân viên chức 389 người; Lực lượng quản lý đô thị dân 540 người.

** Chuẩn bị vật tư, phương tiện:*

- Công tác chuẩn bị về vật tư: Trên cơ sở các vật tư đã chuẩn bị từ các năm và rà soát vật tư còn sử dụng, hư hỏng. Năm 2021 số lượng vật tư cần bổ sung dự trữ ở các xã, thị trấn gồm: Đất dự trữ 6.505 m³; đá hộc 93 m³; đá dăm 53 m³; cát 45 m³; tre cây 3.220 cây; cọc tre 8.240 cọc; rọ tre (hoặc rọ thép) 670 cái; rơm rạ: 6.300 kg; bao tải 26.063 cái; vải bạt 6.700 m²; phen liếp (hoặc bạt) 770 m²; bó rơm 1.450 bó; (đạt 100% kế hoạch giao).

- Phương tiện có thể huy động: Thuyền 24 cái; Ô tô khách 12 cái; Ô tô tải 90 cái; máy xúc, máy ủi 30 cái, xe cứu thương 02 cái.

- Các trang thiết bị khác ứng phó với thiên tai: Nhà bạt 04 cái; áo phao 170 cái; phao tròn 204 cái; máy phát điện 09 cái; áo mưa 1.523 cái; loa cầm tay 17 cái; dây thừng 6.800 m.

** Chuẩn bị về hậu cần:*

- Nhu yếu phẩm, hóa chất khử trùng ứng phó với thiên tai: Hóa chất khử trùng dự trữ tại huyện gồm 250 kg phen chua; 250 kg cloramin B; thuốc diệt muỗi 50 lít; vôi bột 2 tấn.

- Hiện trạng dân cư vùng chịu rủi ro thiên tai cần phải di dời tổng số 3.816 hộ, 14.142 khẩu, trong đó:

+ Số hộ, khẩu nằm trong vùng thường xuyên ngập lụt: 1.358 hộ, 5.166 khẩu.

+ Số hộ, khẩu nằm trong vùng ngập lụt trong đê: 2.068 hộ, 7.449 khẩu.

+ Số hộ, khẩu nằm trong vùng sạt lở đất, lũ quét: 387 hộ, 1.527 khẩu.

2.5. Việc tổ chức thường trực, chỉ huy công tác ứng phó thiên tai; tổng hợp, thống kê, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra:

Hàng năm Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện đều phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên trong BCH; tổ chức thường trực, thường xuyên xuống địa bàn nắm bắt tình hình và chỉ huy công tác ứng phó thiên tai; tổng hợp, thống kê, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra đối với các xã, thị trấn. Chủ tịch UBND huyện giao cho Phòng Nông nghiệp và PTNT là đơn vị chủ trì tổng hợp, thống kê, đánh giá thiệt hại do thiên tai gây ra báo cáo chủ tịch UBND huyện là người trực tiếp quản lý.

2.6. Việc thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, xử lý vi phạm pháp luật về phòng, chống thiên tai theo thẩm quyền (đặc biệt vi phạm có liên quan đến các công trình hồ đập, chống úng, chống hạn, chống sạt lở...):

Hàng năm UBND huyện đã có văn bản gửi các xã, thị trấn có hồ đập về việc tăng cường công tác quản lý hồ đập và xử lý vi phạm pháp luật về hồ đập chứa nước; Chỉ đạo các thành viên trong Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện thường

xuyên địa bàn được giao chỉ đạo thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, xử lý vi phạm pháp luật về đê điều theo thẩm quyền. Vì là các hồ đập chứa nước trên địa bàn huyện là hồ chứa nhỏ, chủ yếu là các vi phạm về lấn chiếm hành lang lòng hồ, sau khi phát hiện các hành vi vi phạm lấn chiếm công trình, UBND huyện đã gửi Công văn nhắc nhở và thành lập đoàn kiểm tra xuống hiện trường vi phạm lập biên bản và yêu cầu dừng ngay mọi hoạt động vi phạm và hoàn trả lại hiện trạng ban đầu của công trình kịp thời, không để gây ra ảnh hưởng tới các công trình và đời sống của nhân dân quanh khu vực công trình.

3. Những khó khăn, tồn tại và đề xuất kiến nghị:

3.1. Tồn tại, hạn chế:

- Công tác chuẩn bị PCTT và TKCN theo "phương châm 4 tại chỗ" của chính quyền một số xã chưa đạt yêu cầu; công tác chuẩn bị vật tư dự trữ tại một số xã chưa đủ về số lượng và chưa đảm bảo về chất lượng; Phương án PCTT và TKCN chưa cụ thể, chưa sát thực tế, nếu bão mạnh và mưa lũ lớn xảy ra sẽ lúng túng, nhất là công tác hộ đê, đập.

- Công tác quản lý các công trình PCLB như đê, kè, cống, các hồ đập, các kênh tiêu tại một số xã chưa tốt, vẫn còn để xảy ra tình trạng như: Lấn chiếm hành lang bảo vệ công trình để trồng cây, làm đường xa chắn cá trên sông tiêu, kênh tiêu; lấn chiếm các lòng hồ chứa nước tại các xã có hồ đập; đổ rác thải, chất thải ra sông tiêu, kênh tiêu, kênh tưới gây ô nhiễm và ách tắc dòng chảy.

- Khi có thiên tai xảy ra, công tác trực ban tại sở chỉ huy của một số xã, một số cơ quan, đơn vị chưa nghiêm túc, chưa thường xuyên; công tác phối hợp, thống kê, báo cáo tình hình thiệt hại do thiên tai gây ra chưa kịp thời hoặc có báo cáo nhưng chưa sát đúng thực tế.

3.2. Đề xuất, kiến nghị:

- Đề nghị tỉnh đầu tư xây dựng một số đoạn đê nhỏ, chưa đủ mặt cắt thiết kế, làm kè bảo vệ các đoạn đê sát sông hiện tại chưa có kè bảo vệ; đầu tư cải tạo, nâng cấp các hồ nhỏ đang có nguy cơ mất an toàn khi có thiên tai xảy ra. Bổ sung thêm các vật tư phòng, chống lụt bão cho huyện.

- Hỗ trợ kinh phí cho địa phương để mua sắm các trang thiết bị, vật tư thiết yếu phục vụ công tác phòng, chống thiên tai nằm ngoài khả năng ngân sách của huyện./.

Nơi nhận:

- Chỉ cục Thủy lợi Thanh Hóa (b/c);
- Lưu: VT, NN.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Phú Quốc